

A KÚRIA

mint felülvizsgálati bíróság

í t é l e t e

Az ügy száma: Gfv.III.30.128/2024/3.

A tanács tagjai: Dr. Farkas Attila a tanács elnöke

Dr. Bajnok István előadó bíró

Dr. Farkas Antónia bíró

Salamonné dr. Piltz Judit bíró

Dr. Zumbók Péter bíró

A felperes: felperes1

A felperes képviselője: dr. S. J. kamarai jogtanácsos

Az alperes: alperes1

Az alperes képviselője: dr. Borsos József ügyvéd cím1

A per tárgya: vezetői felelősség megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 15.Gf.40.253/2023/4. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozatának száma:

Budapest Környéki Törvényszék 14.G.40.050/2022/43. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az esedékesség napjáig az államnak az állami adó- és vámhatóság közzétett illetékbevételi számlájára 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati és 48.000 (huszonnégyezer) forint meg nem fizetett fellebbezési illetéket. Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperes 2017. június 6. napjától a felszámolás kezdő időpontjáig önálló képviselőre jogosult ügyvezetője volt a D. B. A. Korlátolt Felelősségű Társaság "felszámolás alatt" gazdasági társaságnak (a továbbiakban: adós).

[2] Az adósnak 2017. évben 60.000 forint, a 2018. évben 4.759.210 forint adótartozása volt, amely 2019. június 13. napjára 5.247.210 forintra emelkedett. A felperes 2018. március 7-én adóvégrehajtási eljárást indított az adóssal szemben, amelynek során a nyolc alkalommal kibocsátott hatósági átutalási megbízások (inkasszók) az adós pénzforgalmi számlájának fedezethiánya miatt eredménytelenek voltak. Az adós 2018. március 7. napjától fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt.

[3] Az adós felszámolását a Budapest Környéki Törvényszék Cégbírósága kezdeményezte a 2019. április 11-én jogerőre emelkedett végzésével, amelynek indokolása szerint a gépjármű-nyilvántartó közléséből kitűnően a cég tulajdonában álló 41 db gépjármű együttes forgalmi értéke előreláthatóan fedezi a felszámolási költségeket. Az adós felszámolását az elsőfokú bíróság 2019. június 13-i kezdő időponttal rendelte el, a felperes az

adós hitelezője, hitelezői igényét a felszámoló összesen 12.422.459 forint összegben vette nyilvántartásba.

[4] Az alperes az adós 2017. és 2018. évi mérlegét nem helyezte letétbe és nem tette közzé, a felszámolás elrendelését követően a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 31. § (1) bekezdés a)-d) pontjai szerinti kötelezettségeinek, irat- és vagyonátadási, illetőleg tájékoztatási kötelezettségének nem tett eleget.

[5] Az adós felszámolása a 2020. augusztus 26-án kelt 12.Fpk.521/2019/40. számú, az egyszerűsített felszámolási eljárás befejezésének közzétételéről szóló végzéssel befejeződött, az adóst 2022. augusztus 24-i hatállyal törölték a cégnyilvántartásból. A felszámolási zárójelentés mellékletét képező hitelezői lista szerint az adósnak a felperesen kívül további öt hitelezője volt, a zárójelentés szerint a felszámolási költségek kiegyenlítésére sem volt elegendő vagyona, ezért a hitelezői igények megtérülésére nem volt mód.

[6] A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2022. április 14. napján jogerőre emelkedett 7.B.10438/2021/58. számú ítéletével az alperest bűnösnek mondta ki 2 rendbeli közokirat-hamisítás büntetében.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

[7] A felperes keresetében a Cstv. 33/A. § (1) és bekezdése alapján annak megállapítását kérte, hogy az alperes mint az adós gazdálkodó szervezet felszámolásának kezdő időpontját megelőző három évben volt ügyvezetője, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően vezetői feladatait nem a hitelezői érdekek figyelembevételével látta el, és ezáltal a felperes 12.422.459 forint összegű követelésének teljes mértékben történő kielégítése megghiúsulhat. Állította, hogy a 2018. március 7-én megindult végrehajtási eljárás kezdő időpontjában az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete már bekövetkezett, és az irányadó tényállás alapján a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése szerinti fordított bizonyítási szabály alkalmazandó.

[8] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Azt nem vitatta, hogy a közhiteles cégszerű adatok alapján 2017. június 6. napjától kezdődően „az adós ügyvezetője volt papíron”, de állítása szerint „strómanként” használták fel, csak ahhoz kellett, hogy az adós gazdasági társaság „dolgozni” tudjon. Ennek alátámasztására hivatkozott a Budapesti XIV. és XVI. Kerületi Ügyészség B.XIV.3138/2018/79. számú vádiratára is. Azt nem vitatta, hogy a zárómérleg készítése, irat-, vagyonátadási, továbbá tájékoztatási kötelezettségének nem tett eleget, azt azonban igen, hogy a gazdasági társaság vagyoni helyzetét ismerve szándékos vagyonsértés célzata lett volna. Egyáltalán nem volt fogalma arról, hogy milyen gazdasági folyamatok zajlottak a társaságban, nem tudott arról, hogy milyen eszközökkel rendelkezik a cég, amelyet papíron vezetett. Mindezekre tekintettel vitatta, hogy a vezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el, mert egyetlen hitelezőt sem ismert.

Az első- és a másodfokú határozat

[9] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes mint a D. B. A. Korlátozott Felelősségű Társaság „felszámolás alatt” vezető tisztségviselője a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően vezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el és ezzel okozati összefüggésben a hitelező követelésének kielégítését 12.422.459 forint mértékben megghiúsította.

[10] Határozatának indokolásában a Cstv. 33/A. § (1), (3) és (5) bekezdéseinek ismertetését követően rögzítette, hogy a felperes az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének kezdő időpontját 2018. március 7. napjában jelölte meg, amit az alperes nem vitatott. Erre figyelemmel azt vizsgálta, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet kezdő időpontját követően milyen magatartást tanúsított az alperes, illetve tudta-e bizonyítani, hogy feladatainak ellátása során a hitelezők érdekeit is figyelembe vette.

[11] Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, hogy az alperes az adós megalakulása óta nem tett eleget az éves beszámoló letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének és a Cstv. 31. § (1) bekezdés a)-d) pontja szerinti kötelezettségeinek sem, ezért a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésében írt bizonyítási szabály alapján az alperes érdekébe tartozott annak bizonyítása, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben a hitelezői érdekek figyelembevétele mellett nem hiúsította meg a hitelezők követeléseinek a részbeni vagy teljes mértékben történő kielégítését. Rámutatott, hogy nem a felperesnek kell ilyen esetben a hitelezői igények kielégítésének elmaradását eredményező konkrét ügyvezetői magatartást állítani, vagy bizonyítani, hanem éppen ellenkezőleg, a beszámoló letétbe helyezési kötelezettséget vagy a felszámolónak az iratok átadását elmulasztó vezetőnek kell bizonyítania, hogy a hitelezők érdekeit is figyelembe vette eljárása során [Kúria Gfv.VII.30.188/2020/4.].

[12] A rendelkezésre álló adatokból az elsőfokú bíróság azt a következtetést vonta le, hogy az alperes azzal, hogy az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének kezdő időpontját követően sem látta el ügyvezetői feladatait, nem akadályozta meg, hogy az adós további adósságokat halmozzon fel, megsértette a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében írtakat, vagyis ügyvezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el. Az ügyvezetői tevékenység el nem látása ugyanis nem tekinthető a hitelezői érdekeknek megfelelő magatartásnak. A felperes megalapozottan hivatkozott arra, hogy az alperes a vezetői mulasztásban megnyilvánuló passzív magatartásával megghiúsította a követelésének kielégítését.

[13] Kitért arra is, hogy a Cstv. 33/A. § (2) bekezdése szerint a gazdálkodó szervezet vezetőjének minősül az a személy is, aki a gazdálkodó szervezet döntéseinek meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt (árnyékvezető). E szabály teremti meg a lehetőségét annak, hogy a cégjegyzékbe be nem jegyzett, a döntésekre ténylegesen meghatározó befolyást gyakorló személy felelőssége is megállapítható legyen. Olyan szabály azonban nincs – ilyenre az alperes sem hivatkozott –, amely szerint a gazdálkodó szervezet cégjegyzékbe bejegyzett vezetője azért mentesülhetne a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti

felelősség alól, mert kívülálló harmadik személy utasításait követte és csak névleges vezető volt [Fővárosi Ítéltábla 12.Gf.40.129/2021/3.].

[14] Az alperes mentesülést eredményező körülményekre egyáltalán nem hivatkozott, továbbá nem bizonyította, hogy a hitelezői igények meghíúsulása és a vezetői mulasztásban megnyilvánuló passzív magatartása közötti okozati összefüggés nem áll fenn. Utalt végül arra is, hogy a felperes a keresetét nem a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének első fordulatra alapította, ezért a felperes által hivatkozott gépjárművek társaság vagyonából történő kikerülését mint többlettényállási elemként megjelölt vagyonsökkenést nem vizsgálhatta, azt a felperes által is hivatkozott, a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésében írt bizonyítási szabály alkalmazhatóságának keretében értékelte.

[15] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a keresetet elutasította.

[16] Határozatának indokolása szerint az „ügy érdemét érintő fellebbezést” alaposnak találta, az elsőfokú bíróság ugyanis helytelen jogi következtetésre jutva állapította meg az alperes felelősségét a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján.

[17] Utalt arra, hogy a jelen pert a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) szabályai szerint kellett lefolytatni, és idézte a Pp. 170. § (2) bekezdését és 7. § (1) bekezdés 8. pontját. Kifejtette, a felperes a keresete jogalapjaként a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének második fordulatra hivatkozott, amely szerint a vezető felelőssége – az egyéb tényállási elemek megvalósulása esetén – akkor állapítható meg, ha a vagyonsökkenéshez képest más okból meghíúsulhat a hitelezői igények teljes mértékű kielégítése. A Pp. ismertetett rendelkezéséből következően a kereseti tényállás előadása során a felperesnek elő kell adnia a jogalaphoz tartozó tényeket, az adott esetben a magatartáshoz tartozó eredményt, azaz azt a vezetői magatartással okozati összefüggésben álló más okot is, amely a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítését vagyonsökkenés előidézése nélkül meghíúsíthatja, meg kell jelölnie. Az adott ügyben a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésében szereplő bizonyítási szabályt alkalmazni kellett, amelynek következtében a felperesnek nem kellett bizonyítania a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontjára, valamint a vezető hitelezők érdekeit figyelmen kívül hagyó magatartására vonatkozó tényállítását. A vezető magatartásával okozati kapcsolatban álló más okot azonban elő kellett adnia, és bizonyítania kellett.

[18] A másodfokú bíróság megítélése szerint a felperes jogállítását (az alperes felróható magatartásának következtében a hitelezői követelések kielégítése más okból meghíúsulhat) az általa felhozott tények nem bizonyítják, illetve amire a per során a hitelezői igények teljes mértékű kielégítésének meghíúsulását előidéző más okként hivatkozott, nem feleltethető meg a más oknak mint tényállási elemnek, ezért a felperesnek a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének második fordulatra alapított keresete alaptalan.

[19] A másodfokú bíróság ettől függetlenül utalt arra, hogy az adós gépjárműveinek állított „elvonása” az adósnál vagyonsökkenést eredményezhetett, a felperes azonban a keresetét nem a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének első fordulatra alapította. Mivel a bíróság a felperes jogállításához kötve van, az ítéltábla nem vizsgálhatta, hogy a felperes igénye más anyagi

jogi jogszabály rendelkezése [a 33/A. § (1) bekezdésének első fordulata] alapján alapos lehet-e.

[20] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróságnak a „névleges” ügyvezetőséggel kapcsolatos érvelésével, ennek azonban a „más ok” konjunktív feltételének hiányában nem volt jelentősége.

[21] A fentiek alapján a másodfokú bíróság, mivel a felperes Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének második fordulatára alapított keresetét alaptalannak találta, az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és a keresetet elutasította.

Felülvizsgálati kérelem, ellenkérelem

[22] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Állította, a jogerős ítélet sérti a Cstv. 33/A. § (1), (2) és (5) bekezdését, a Pp. 2. § (2) bekezdését, 110. § (1) bekezdését, 279. § (1) bekezdését, 341. § (1) bekezdését, 342. § (1) és (3) bekezdését, 346. § (4) és (5) bekezdését, 369. § (3) bekezdés a) pontját, 370. § (1) bekezdését és 371. § (1) bekezdését, valamint jogkérdésben eltér a Kúria BH 2013.222., BH2017.306., BH 2020.244. számon közzétett határozatától, továbbá a Kúria Gfv.VII.30.188/2020/4., Gfv.VI.30.083/2022/4., Gfv.VI.30.198/2021/4. és Gfv.III.30.114/2023/3. számú határozataitól.

[23] Az anyagi jogszabálysértés körében arra hivatkozott, hogy a másodfokú bíróság a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti tényállás és a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése szerinti bizonyítási szabály tényleges tartalmát és egymáshoz való viszonyát figyelmen kívül hagyta, továbbá a Cstv. 33/A. § (4) bekezdése szerinti kimentési bizonyítást és annak eredményét tévesen értékelte. Vitatta a jogerős ítéletnek azt a megállapítását, hogy az általa hivatkozott, az adó- és számviteli jogszabályokat sértő ügyvezetés, vagy működés nem tekinthető a hitelezői követelések teljes kielégítésének megghiúsulását eredményező más oknak. Álláspontja szerint a bizonyítási szabály alkalmazását megalapozó vezetői mulasztások miatt a felperest a jogellenes vezetői magatartás (más ok) igazolása tekintetében nem terheli bizonyítási kötelezettség (mert a bizonyítási teher megfordul). Az okozati összefüggés meglétét az ellenkező bizonyításáig valónak kell elfogadni, a „magatartással összefüggésben hozható kár mértékét” pedig, amelynek erejéig felperes a felelősség megállapítását kéri, jellemzően a felperes felszámolási eljárás során bejelentett és felszámoló által visszaigazolt hitelezői igénye jelenti.

[24] Az eljárási szabálysértések körében – egyebek mellett – előadta, hogy a Cstv. 31. § (1) bekezdése, illetve a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése szerinti mulasztásokra a bizonyítási szabály alkalmazhatósága érdekében hivatkozott, és nem „más okként.” Emiatt a másodfokú bíróság a Pp. 110. § (3) bekezdésében foglaltak ellenére a kereset tartalmát tévesen állapította meg, a bizonyítékokat tévesen értékelte, azokat okszerűtlenül és tévesen mérlegelte, következtetései logikai ellentmondásokat tartalmaznak.

[25] A Pp. 2. § (2) bekezdésével, 342. § (1) és (3) bekezdésével, 370. § (1) bekezdésével és 371. § (1) bekezdésével összefüggésben kifejtette, hogy a másodfokú bíróság a felülbírálati jogkörén túlterjeszkedett, tekintettel az alperesnek az elsőfokú ítélet ellen előterjesztett fellebbezésének a tartalmára. Ebben a körben arra hivatkozott, hogy az alperes a fellebbezésében csak azt adta elő, hogy „az adós megalapításához a személyiségét, okmányait és aláírását adta, azonban ettől kezdve semmilyen aktív magatartást nem tanúsított, konkrétan a nevében jártak el”, a „pert nem vele szemben kellett volna megindítani”, továbbá amikor vezető tisztségviselő volt, „az ítéletben megjelölt vagyonelemek már nem álltak az adós rendelkezésére, az alperes vagyonkimentő tevékenységben nem vett részt”. A fellebbezés tartalmából tehát az állapítható meg, hogy az alperes „a követelés jogalapját nem vitatta”.

[26] Érvelése szerint a felülbírálati jogkör gyakorlásának korlátját nem csak az jelenti, hogy a fellebbező mennyiben és milyen módon kéri az ítélet megváltoztatását vagy hatályon kívül helyezését. A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét ugyanis a fellebbező fellebbezésének, valamint az ellenfél ellenkérelmének tartalma határozza meg. A másodfokú bíróság a konkrét esetben a fellebbezési kérelmen nyilvánvalóan túlterjeszkedve hozta meg az elsőfokú ítéletet megváltoztató határozatát. A rendelkezési elvnek megfelelően a bíróság a fél által érvényesített joghoz kötve van. A fél magánautonómiáját tiszteletben tartva nem dönthet a jogvitában olyan jogalapon, amely eltérő a fél jogállításától, még akkor sem, ha az eltérő jogot a perben állított és bizonyított tények egyébként megalapozzák. A másodfokú bíróság az alperes fellebbezési kérelmének a tartalmát, azaz a rendelkezési elvet, illetve felülbírálati jogköre korlátait figyelmen kívül hagyva, döntését az ügy érdemére kiható jogszabálysértéssel hozta meg.

[27] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

[28] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 423. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta, és azt az alábbiak szerint jogszabálysértőnek találta.

[29] A Kúria elsődlegesen a felperes által állított eljárásjogi jogszabálysértéseket vizsgálta, és ezeken belül megállapította, hogy a felperes felülvizsgálati kérelmében megalapozottan hivatkozott a Pp. 370. § (1) bekezdésének a sérelmére amiatt, hogy a jelen ügyben a másodfokú bíróság túllépte a felülbírálati jogkörének kereteit.

[30] E hivatkozás kapcsán a Kúria rámutat, hogy a másodfokú eljárás kereteit főszabály szerint a fellebbezési kérelem, a csatlakozó fellebbezés, illetve az ellenkérelem határozzák meg. A fellebbezésnek a 2021. január 1-jétől hatályos szabályozás értelmében három kötelező tartalmi kelléke van. Ezek a következők: a fellebbezéssel támadott ítélet számának, valamint az ítélet fellebbezéssel támadott rendelkezésének vagy részének megjelölése, a másodfokú bíróság döntésére irányuló határozott kérelem előadása, vagyis annak közlése, hogy az elsőfokú ítéletet a másodfokú bíróság mennyiben és milyen okból változtassa meg, vagy helyezze hatályon kívül, valamint annak az anyagi, illetve eljárási jogszabálysértésnek az előadása, amelyre a fellebbezést alapítják, kivéve, ha a felülbírálati jogkör gyakorlásának nem feltétele a jogszabálysértés.

[31] A határozott fellebbezési kérelemben meg kell jelölni, hogy a fellebbező fél az elsőfokú ítéletet teljes egészében, illetőleg mely részében támadja, milyen konkrét döntést, milyen rendelkezést kér a másodfokú bíróságtól. Mindezekhez szorosan kapcsolódóan a fellebbező félnek fellebbezésében elő kell adnia a kérelem indokait is, vagyis ki kell fejtenie azt is, hogy az elsőfokú ítéletet milyen okból tartja sérelmesnek. A fellebbezésben mindezek mellett meg kell jelölni azt az anyagi vagy eljárásjogi jogszabálysértést, amelyen a fellebbezés alapul, amelyet az elsőfokú bíróság a fellebbező álláspontja szerint elkövetett. A jogszabálysértés megjelölése körében nem kötelező konkrét jogszabályhelyre hivatkozni, megfelelő, ha a fellebbező fél világosan, azonosítható módon szövegesen körülírja az állított anyagi, illetve eljárási jogszabálysértést.

[32] A másodfokú bíróság tehát a felülbírálati jogkörét alapvetően – a felek rendelkezési jogával összhangban – kérelemre gyakorolhatja. E vonatkozásban a kérelemnek nemcsak azt a részét kell figyelembe venni, amelyben a fellebbező fél előadja, hogy a másodfokú bíróságtól milyen döntés meghozatalát kéri, hanem azt is, hogy fellebbezését mely indokok alapján milyen jogszabálysértésre alapítja. Ez azt jelenti, hogy a másodfokú bíróság főszabály szerint a fellebbezés indokaihoz is kötve van. Téves ezért a jogerős ítéletben foglalt azon megállapítás, hogy az „ügy érdemét érintő” fellebbezés esetén olyan kérdésekben is felül lehetne bírálni az elsőfokú ítéletet, amelyeket a fellebbezés tartalma, azaz az abban kifejtett indokok egyáltalán nem érintenek.

[33] A Kúria az alperes fellebbezéséből megállapította, hogy az alperes az elsőfokú ítélettel szemben előterjesztett fellebbezésében – ahogyan erre a felperes már a fellebbezési ellenkérelmében is helytállóan hivatkozott – egyáltalán nem tette vitássá a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének második fordulatában meghatározott tényállási elemek fennálltát. Nem hivatkozott arra, hogy ebben a körben a felperes ne tette volna meg a megfelelő tényállítást, és arra sem, hogy az elsőfokú bíróság tévesen jutott volna arra a következtetésre, hogy a felperes által hivatkozott más okból a hitelezői követelések kielégítése megghiúsulhat, e feltétel hiányát sem állította. Az alperes fellebbezésében kizárólag arra hivatkozott, hogy csak „színleg” volt az adós ügyvezetője, ezért a „pert nem vele szemben kellett volna megindítani”, továbbá amikor vezető tisztségviselő volt, „az ítéletben megjelölt vagyonelemek már nem álltak az adós rendelkezésére, az alperes vagyonszerűségben nem vett részt”. A fentiek szerint tehát az alperes fellebbezésében csak azt vitatta, hogy ő valóságos ügyvezetői tevékenységet végzett volna, így vezető tisztségviselőként ő tüntette volna el az adós aktív vagyonát.

[34] A másodfokú bíróság ezért az előzőekben kifejtettekre tekintettel az elsőfokú ítélet felülbírálata során kizárólag ezeket a kérdéseket vizsgálhatta volna, vagyis csak arról foglaltatott volna állást, hogy ügyvezetői tisztség csupán névleges betöltése kizárja-e a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének második fordulata szerinti vezetői felelősség megállapítását, illetve hogy annak a védekezésnek, hogy nem az alperes ügyvezetői időszakára esett az adós aktív vagyonának kimentése, eltüntetése, van-e ebből a szempontból jelentősége.

[35] Túlterjeszkedett tehát a másodfokú bíróság a másodfokú eljárásnak az alperes fellebbezése által meghatározott keretein, amikor az elsőfokú ítéletnek az előzőek szerint nem kifogásolt megállapításait is felülbírált, és a keresetet – erre vonatkozó fellebbezési támadás és érvelés hiányában – azért találta megalapozatlannak, mert álláspontja szerint a felperes

jogállítást az általa felhozott tények nem bizonyítják, illetve tényállítása nem feleltethető meg „a más oknak, mint tényállási elemnek”. Ezeket a jogalapi kérdéseket a másodfokú bíróságnak egyáltalán nem kellett volna az alperes fellebbezése alapján vizsgálnia, így a fellebbezés, a másodfokú eljárás keretein túlterjeszkedve foglalt állást róluk és hozta meg az ezekről, tehát a másodfokú eljárás tárgyát nem is képező kérdésekről kialakított jogi álláspontjára alapított döntését.

[36] A Pp. fellebbezésre vonatkozó szabályai azonban – a korábban részletezettek szerint – mindezt nem teszik lehetővé. Az elsőfokú ítélet megváltoztatására és a kereset elutasítására ezért a jogerős ítéletben rögzített indokok alapján törvényesen nem kerülhetett volna sor, másodfokú bíróság alapított döntése a fentiekre tekintettel sérti a Pp. 2. § (2) bekezdését és közvetlenül a Pp. 370. § (1) bekezdését is.

[37] A másodfokú bíróság által elkövetett eljárási szabálysértés miatt azonban nem volt szükség a másodfokú eljárás megismétlésére, mivel a másodfokú bíróság az alperes fellebbezésének tényleges indokairól is érdemben állást foglalt. Rámutatott ugyanis egyrészt arra, hogy egyetértett az elsőfokú bíróságnak a „névleges” ügyvezetőséggel kapcsolatos álláspontjával, vagyis hogy az nem zárja ki a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti vezetői felelősség megállapítását, továbbá kitért határozatának indokolásában arra is, hogy az adós gépjárműveinek állított „elvonása” az adósnál vagyonsökkenést eredményezhetett, a felperes azonban a keresetét nem a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének első fordulatra alapította, így e kérdésnek a jogvita eldöntése során nem volt jogi jelentősége.

[38] A Kúria e körben a jogerős ítéletben foglaltakkal – amely kérdésekben egyébként a másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú bíróság ugyanilyen tartalmú álláspontját – egyetért.

[39] Következésképp az alperes fellebbezésében foglaltak alapján az elsőfokú ítélet megváltoztatására törvényes indok nem volt.

[40] A felülvizsgálati kérelem további hivatkozásainak vizsgálatára ezért nem volt szükség.

[41] A kifejtettek értelmében a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 424. § (3) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[42] A felperes felülvizsgálati kérelme eredményes volt, ekként a másodfokú és a felülvizsgálati eljárásban is pernyertesnek minősül, ugyanakkor a másodfokú és a felülvizsgálati eljárási költségeit sem számította fel, ezért azokról a Pp. 405. § (1) bekezdése és 364. §-a folytán alkalmazandó Pp. 82. § (3) bekezdése szerint a Kúria sem rendelkezhetett.

[43] A Kúria a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán meg nem fizetett 48.000 forint fellebbezési és 70.0000 forint felülvizsgálati eljárási illeték viseléséről az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 74. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 102. § (1) bekezdése és 101. § (1) bekezdése, továbbá a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 3. § (1) bekezdése alapján

határozott. A Kúria az IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján tájékoztatja az alperest, hogy az illetéket az Állami Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára kell megfizetnie, megfizetése során közleményként fel kell tüntetni: a Kúria megnevezését, a Kúria e határozatának ügyszámát és a fizetésre kötelezésre kötelezett adóazonosító számát. A Kúria az IM rendelet 3. § (3) bekezdése alapján figyelmezteti az alperest, ha az illetéket annak esedékességekor nem fizeti meg, az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezései szerinti késedelmi pótlékot kell fizetnie.

[44] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

[45] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 405. §-a szerint alkalmazandó 376. (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A határozat elvi tartalma

[46] A másodfokú eljárás kereteit főszabály szerint a fellebbezési kérelem, a csatlakozó fellebbezés, illetve az ellenkérelem határozzák meg. A másodfokú bíróság tehát a felülbírálati jogkörét alapvetően – a felek rendelkezési jogával összhangban – kérelemre gyakorolhatja. E vonatkozásban a kérelemnek nemcsak azt a részét kell figyelembe venni, amelyben a fellebbező fél előadja, hogy a másodfokú bíróságtól milyen döntés meghozatalát kéri, hanem azt is, hogy fellebbezését mely indokok alapján milyen jogszabálysértésre alapítja. Ez azt jelenti, hogy a másodfokú bíróság főszabály szerint a fellebbezés indokaihoz is kötve van.

A határozat alapjául szolgáló jogszabályok és joggyakorlat

[47] A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 2. § (2) bekezdés, 370. § (1) bekezdés, 371. § (1-2) bekezdés.

Budapest, 2024. november 19.

Dr. Farkas Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Bajnok István s.k. előadó bíró, Dr. Gáspár Mónika s.k. bíró, Salamonné dr. Piltz Judit s.k. bíró, Dr. Zumbók Péter s.k. bíró